

ErfgoedWeekend Oirschot op 9 én 10 september 2023

Op zaterdag 9 én zondag 10 september 2023 is het ErfgoedWeekend Oirschot. Het is georganiseerd door een projectteam van het Erfgoedplatform Oirschot. Tijdens deze dagen zijn de belangrijkste monumenten van Oirschot opengesteld.

Er zijn exposities in het Oude Raadhuis, het Boterkerkje en het Museum De Vier Quartieren. Films over oud-Oirschot kunt u bekijken in de Heemkamer, Dekanijsstraat 10 in Oirschot. In het dorps huis Hart van Spoordonk kunt u een concert bezoeken. En wilt u meer weten over de restauratie van windmolen De Korenaar? De molenaar geeft zélf een toelichting in de molen aan de Korenaar 49 in Oirschot.

De opening van het ErfgoedWeekend Oirschot is op vrijdag 8 september 2023. Om 11.15 uur zal wethouder Joep van de Ven de vernieuwde Erfgoedwand in de hal van het gemeentehuis aanbieden aan Theo Cruijff, voorzitter van het Comité Open Monumentendagen Oirschot. Aansluitend opent de wethouder de tentoonstelling Immaterieel Erfgoed van Ineke Strouken voor Brabants Heem in de St. Petrusbasiliek om 11.45 uur.

Aansluitend is de feestelijke start van het project QR-codes op erfgoedobjecten in Oirschot voor het Oude Raadhuis.

Het verhaal van een monument

Het Erfgoedplatform Oirschot kwam met het idee om historisch interessante panden in Oirschot, de Beerzen en Spoordonk te voorzien van een QR-code. Hiermee kan iedereen met een smartphone eenvoudig meer te weten komen over het monument. Ook komen er QR-codes voor landschappelijk erfgoed. Er is een pilot uitgevoerd in de Mortelen en bij het Boterkerkje. Daarbij is gemeten hoe vaak de code is gebruikt. Het resultaat was zodanig, dat is besloten het project

verder uit te voeren. Dat gebeurt in twee fases. De eerste 25 objecten worden tijdens het ErfgoedWeekend gepresenteerd. Nog eens 30 objecten worden daarna van bordjes voorzien. Vanuit het project benadert Visit Oirschot de eigenaren van de betrokken objecten met de vraag of zij willen meewerken. Vervolgens wordt samen gekeken naar de plaatsing van het bordje.

Voorbeeld van de QR-code bij het Boterkerkje

Tentoonstelling Levend immaterieel erfgoed

Het thema van het ErfgoedWeekend Oirschot op 9 en 10 september is 'levend erfgoed'. Voor de gemeente Oirschot, die zich profileert als 'levend erfgoeddorp', is dit een mooie kans om zich te presenteren met een tentoonstelling over levend immaterieel erfgoed. Waarom steken wij een kaarsje aan bij Maria van de Heilige Eik bijvoorbeeld of wat is drielukingen voor feest? De tentoonstelling zal het hele weekend van 9 en 10 september te zien zijn in de St. Petrus Basiliek.

Onder 'levend erfgoed' worden de tradities verstaan die van generatie op generatie worden doorgegeven. Carnaval bijvoorbeeld, een traditie die

een geschiedenis van vele eeuwen heeft. Tegenwoordig spreken wij ook wel over immaterieel erfgoed. Dus erfgoed, dat in tegenstelling tot monumenten, niet tastbaar is.

Het mooie van dit immaterieel, levende erfgoed is dat het niet iets is van lang geleden. Het is erfgoed van nu, gedragen door mensen die er passie voor voelen, maar met een historische dimensie. De gemeente Oirschot vindt immaterieel erfgoed belangrijk. Het afgelopen jaar is er onderzoek gedaan naar het immaterieel erfgoed in de gemeente. Het is geen verrassing dat het religieus levend erfgoed nog alom aanwezig is.

Schilderij bouw kerk Spoordonk

Om het verhaal van Spoordonk te kunnen vertellen is een heel bijzonder schilderij boven water gekomen. De Bernadettekerk in Spoordonk is gebouwd dankzij de inspanningen en gulle gaven van de Spoordonkenaren.

In 1936 werd de kerk gewijd. In 2019 vond de laatste viering plaats en namen de inwoners van Spoordonk de exploitatie de kerk over van de parochie en het bisdom. De kerk bleef als Hart van Spoordonk het centrum van de gemeenschap. De architect

van de kerk was Alfons Rats. Er bleek een schilderij te zijn waarop hij de maquette van de kerk aan het maken is. Het schilderij kwam tevoorschijn toen de kleindochters van Alfons Rats het huis van hun moeder en dochter van de architect opruimden. Ze schonken het schilderij aan het Hart van Spoordonk en daar hangt het nu in de kerk. Op zondag 10 september is tijdens het ErfgoedWeekend het schilderij te bewonderen en geven de kleindochters van de architect twee concerten in de kerk.

Boek en tentoonstelling Antoon Kruysen, Een Franse Brabander

Op vrijdag 8 september 2023 is om 15.00 uur in het Boterkerkje te Oirschot de presentatie van het boek 'Antoon Kruysen, Een Franse Brabander'. Het boek is geschreven door Jef de Jager en gerealiseerd in nauwe samenwerking met de Stichting Kruysenhuis. Antoon Kruysen (1898-1977) was de oudste zoon van de Brabantse schilder Jan Kruysen.

Beiden hebben lange tijd in Oirschot gewoond. Tegelijkertijd met de presentatie is ook de opening van de gelijknamige expositie in het Boterkerkje. De toegang is gratis. In de hal van het gemeentehuis is een vitrine met artikelen over het werk van deze schilder ingericht. Het boek is te koop bij 't Bint aan de Markt in Oirschot.

Cultuurnota in de gemeenteraad en het Erfgoedplatform

Op 14 juni 2023 is de Cultuurnota van de gemeente Oirschot goed ontvangen door de gemeenteraad. In de nota wordt het belang van cultuur voor Oirschot opnieuw vastgelegd. Kunst en cultuur versterken de identiteit van een gemeenschap en zorgen voor verbinding. In het document, dat de gemeenteraad in september zal vaststellen, is als speerpunt benoemd het zichtbaar maken van betekenisvolle collecties die Oirschot kent als onderdeel van het museumbeleid. Het gaat om collecties van Museum De Vier Quartieren, Het Kruysenhuis, Het Kapittel, Het Franciscanessenklooster Nazareth, Het Karmelietessenklooster Blijendaal,

Heemkundekring De Heerlijkheid, Den Beerschen Aard en van de diverse gildes.

Uitgangspunt is het starten van een gezamenlijke opslag en beheer van collecties in eigendom van de gemeente waarbij Museum De Vier Quartieren de regie krijgt en samenwerkt met de diverse partners in de gemeente. De collecties kunnen vervolgens in samenwerking zichtbaar gemaakt worden in wisselende exposities in Museum De Vier Quartieren of op andere locaties. Op 12 juli 2023 werd de Cultuurnota in het Erfgoedplatform door wethouder Joep van de Ven nader toegelicht en besproken.

88 Kunst en cultuur versterken de identiteit van een gemeenschap en zorgen voor verbinding 99

Uw monument verduurzamen?

Misschien kunt u hulp van de gemeente krijgen. Kent u de regeling Oirschot Monument Verduurzamen en de Financiële Regeling Monumenten? Daarmee vergoedt de gemeente 60 % van de subsidieerbare kosten van de verduurzaming van gemeentelijke monumenten. De kosten van de energie- en duurzaamheidsscan worden voor 50 % vergoed. Zie www.oirschot.nl/monumentverduurzamen.

De Stichting Oude Kerkje Middelbeers doet mee aan het ErfgoedWeekend Oirschot op 9 en 10 september 2023.